

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082/610- / 77982
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2020

27 Mart 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (8 Adet- 8 Sayfa)
- Cevap yazısı (43 Adet, 76 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN KAMİL OKYAY SINDIR'IN
TBMM 7/24843 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

13 Mart 1992 tarihinde Erzincan İlimizde 6.6 büyüklüğünde gerçekleşen depremde 653 kişi ölmüş, 6702 bina hasar görmüş/yıkılmıştır. Erzincan'da can kaybına ve maddi hasara neden olan deprem, Erzurum ve Bingöl'de ise maddi hasara sebep olmuştur. Kamu binalarının da hasar görmesi yardım çalışmalarını yavaşlatmıştır. Ülkemizde 1992 yılından bu yana 6 ve üzeri şiddette yaşanan 18 depremde binlerce canımızı kaybettik ve birçok da mal kaybı yaşadık. Deprem bir doğa olayı olmakla birlikte şiddeti ne olursa olsun tahribatın en aza indirilebilmesi sağlıklı ve dayanıklı binaların yapılması ile mümkündür. Her deprem olduğunda ülkemizde ağızlara pelesenk olmuş olan "deprem öldürmez bina öldürür" sözünün gereğini halen yerine getirebilmiş değiliz.

2012 yılında çıkarılan 6306 Sayılı Kanunun amaç başlığını içeren maddesinde; *"afet riski altındaki alanlar ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu arsa ve arazilerde, fen ve sanat norm ve standartlarına uygun, sağlıklı ve güvenli yaşama çevrelerini teşkil etmek üzere iyileştirme, tasfiye ve yenilemelere dair usul ve esasları belirlemektir"* hükmünü içermektedir. Kanun her ne kadar iyileştirme, tasfiye veya yenilemeden bahsetse de yaşanan deprem vb. afetlerde ortaya çıkan sonuç gereğinin yapılmadığını göstermektedir. Ekonomik dar boğazdan çıkmak isteyen hükümet tarafından getirilen imar barışları ile birlikte deprem risk analizi yapılmayan birçok binaya ruhsat verilmiştir. "İmar barışı" olası afet risklerine hazırlık söylemi üzerinden çıkarılsa da, 3194 sayılı İmar Kanunun Geçici 16. Maddesinde, *"Yapının depreme dayanıklılığı hususu malikin sorumluluğundadır"* ifadesi yer almaktadır. Yani sorumluluk kişinin kendisine bırakılmıştır. Son günlerde yaşadığımız Elazığ ve Malatya depremleri ile birlikte 41 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, 1600'e yakın da yaralanma vakası gerçekleşmiştir. Elazığ ilinde 428 ve Malatya ilinde de 2.424 ağır hasarlı bina meydana gelmiştir.

Bu bağlamda aşağıda yazılı yer alan sorularımın tarafınızdan yanıtlanmasını saygıyla dilerim;

- 1- Elazığ ve Malatya illeri ve Doğu Anadolu Fay hattı üzerindeki illerde binaların deprem risk analizleri yapılmış mıdır? Yapıldı ise sonuçları nelerdir? Yapılmadı ise nedeni nedir?
- 2- Elazığ ve Malatya illerinde imar barışından sonra yapı kayıt belgesi verilen yapı sayısı nedir? Verilen belgelerin kaç özel, kaç kamu kurum ve kuruluşu mülkiyetindedir?
- 3- Elazığ ve Malatya illerinde yaşanan deprem olayının öncesinde ve sonrasında meydana gelen az hasarlı ve çok hasarlı bina sayısı kaçtır? Bunların kaç kamu, kaç özele aittir?
- 4- Elazığ ve Malatya illerinde imar barışından yararlanarak yapı kayıt belgesi verilmiş yapılar arasında deprem esnasında yıkılanlar ve/veya az hasarlı-çok hasarlı bina var mıdır? Var ise bu yapılar arasında kaç adet yapı yıkılmış, kaç adet yapı çok hasarlı, kaç adet yapı az hasarlıdır?

- 5- Bu illerde depremde yıkılan bina ve evlerden kaçısı için deprem risk analizi yapılmıştır? Bu analizlerin sonuçları nedir? Bu binalardan olumsuz raporlar çıkmış olmasına rağmen yapı kullanımına göz yumulmuş mudur?
- 6- Ülkemizde son günlerde Elazığ ve Malatya illerinin dışında da deprem olaylarında artış yaşanmaktadır. Ülke genelinde riskli bölgelerde yapılan deprem risk analiz sonuçları nelerdir? İller bazında kaç binanın riskli olduğu saptanmıştır?
- 7- İller bazında imar barışından faydalanan yapı sayısı nedir? Bu yapılara verilmiş bulunan yapı kayıt belgesi karşılığında toplanan para ne kadardır?

CEVAP

Elazığ ve Malatya İlleri genelinde 10.552 adet bağımsız bölümü içeren toplam 3.950 adet yapı "Riskli Yapı" olarak tespit edildiği, bu yapılardan 3.121'nin yıkımının gerçekleştirildiği, ülke genelinde ise "Riskli Yapı" olarak tespit edilen, 640.467 adet bağımsız bölümü içeren toplam 198.525 adet yapıdan, 523.188 adet bağımsız bölümü içeren toplam 167.217 adet riskli yapının yıkımının gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Ayrıca, Yapı Kayıt Belgesi sorgu sisteminde genel olarak Hazine'ye ait taşınmazlar ile özel mülkiyete ait taşınmazlar şeklinde istatistik mevcut olup buna göre; Elazığ İli'nde 3.194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16 ncı maddesi kapsamında 4.872 adedi Hazine'ye ait taşınmazlar üzerinde, 6.028 adedi özel mülkiyete ait taşınmazlar üzerinde olmak üzere toplam 10.900 adet Yapı Kayıt Belgesi, Malatya İli'nde ise 8.116 adedi Hazine'ye ait taşınmazlar üzerinde, 14.213 adedi özel mülkiyete ait taşınmazlar üzerinde olmak üzere toplam 22.329 adet Yapı Kayıt Belgesi düzenlenmiştir.

Buna ilave olarak, Yapı Kayıt Belgesi başvuru süresi 15/06/2019 tarihinde, buna müteakip 15/06/2019 tarihine kadar başvuruda bulunmuş ve yapı kayıt bedelinin en az %25'ini 31/07/2019 tarihine kadar peşin olarak yatırmış olanlar için, kalan yapı kayıt bedeli ödeme süresi ise, 31/12/2019 tarihinde sona ermiştir. Bu çerçevede, Yapı Kayıt Belgesi sorgu sisteminde yapılan incelemede; İmar Barışı kapsamında Türkiye genelinde 7.384.863 adet bağımsız bölüm için Yapı Kayıt Belgesi başvurusu yapıldığı ve toplam 24.787.181.024,99 TL yapı kayıt bedeli tahsil edildiği tespit edilmiştir.

